

K.K.T.C
YAKIN DOĐU ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ EDEBİYAT BÖLÜMÜ

GECELERİM'İN İNCELENMESİ
MEZUNİYET ÇALIŞMASI

İSİM: İbrahim BİRİNCİ
SINIF: IV C
NUMARA: 950298

HAZİRAN 1998
LEFKOŞA-KIBRIS

**K.K.T.C
YAKINDOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ EDEBİYAT BÖLÜMÜ**

GECELERİM'İN İNCELENMESİ

DANIŞMAN:Doç.Dr. BÜLENT YORULMAZ

**HAZİRAN 1998
LEFKOŞA-KIBRIS**

ÖNSÖZ

Bu çalışma Yakınoğu Üniversitesi Fen
Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyat Bölümü
Yeni Türk Edebiyat'ı kapsamı dahilinde yapılmıştır.

Çalışmada *Ahmet Rasim*'in "*Gecelerim*" adlı
romanı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu kapsam
içerisinde bilinmeyen kelimeler çıkartılıp tahlil
edilmiştir.

Bu çalışmada beni yönlendiren her türlü
yardımı ve eleştiriyi esirgemeyen bitirme tezi
danışmanı *Doç.Dr. Bülent YORULMAZ*'a teşekkür
ederim.

AHMET RASİM (1864-1932)

Ahmet Raasim 1864 İstanbul'da Fatih'in Sarıgüzel mahallesinde doğmuştur. Babası daha o doğmadan, annesini bırakıp gitmişti. Bu yüzden Rasim, o gelenekli ama yoksul Sarıgüzel mahallesinde zorluklar içinde büyüdü. Biraz mahalle mektebinde biraz cami avlularında yaramazlıktan sonra bir akraba hizmetiyle özel öğrenim gördü. Sonra Darüş-şafaka'ya yazıldı. Çok sevdiği bu okulu birincilikle bitirdi. Konaklarda işçilik ederek dikiş dikerek velhasıl oğlu uğrunda saçını süpürge yaparak didinen annesi Nevber Hanım, Ahmet Rasim'in en büyük sevgilisi ve hatıralarını şükran ve saygı hisleriyle doldurankadındır. Oğlunu sade büyütmekle, okutmakla kalmamış. Türk ve müslüman terbiyesinin en büyük inceliğiyle, olgun bir insan yetiştirmiştir.

Rasim Darüşşafaka'yı bitirdikten sonra (1883) bir iki yıl Posta ve Telgraf Nezaretinde memurluk birkaç yıl öğretmenlik ve ömrünün son günlerinde (1927-1932) İstanbul mebusluğu yapmışsa da bunlar geçici görevlerdir. Esasta, o tam elli yıl gazetecilik yapmıştır. Bu bakımdan Türk basınının en sürekli yazan büyük gazetecisidir.

Basın hayatına girişi, Ahmet Mithat Efendi'ye hayranlığı ve onun verdiği hevesle olmuştur. Üstadı gibi halk zevkini okşayan ve hizmet aşkıyla yazan kalemi, elli yıl sevilerek okunmuştur. İstibdat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet devrimlerinin hemen bütün gazetelerinde fukra sohbet ve hikayeleri çıkmıştır.

I Dünya Harbinde yaptığı Romanya Seyahati bir yana, Ahmet Rasim İstanbuldan ayrılmıştır. Sevdiği ve her köşe bucağını tanıdığı İstanbul şehrinin bir çağını hareketli ve çekici renk dolu tablolar halinde sunan bu değerli yazar 21 Eylül 1932'de vefat etmiş. Heybeliada mezarlığına gömülmüştür.

SALAVATLAR

Alınan zaman

Sevdiğim zamanın bir örneği.

Medfatar

Elle öndekilerle süren birer birerinden anlama.

multile systemi...

Çok sevdi

Yakın zamanda yaşadığı gibi... fidesini ve
kar'ın dışındaki kayıplarını kaynağına kadar... aydınla
kuvvet

Çok sevdi

Çok sevdi

Doğruceğigillerden bir bitti ve...

Yakın zamanda

İstanbulda yer... kullandığı yazı... tıkalı.

AHMET RASİM

GECELERİM

Çok sevdi

Elle...
İstanbulda yer... kullandığı yazı... tıkalı.

Çok sevdi

Elle...
İstanbulda yer... kullandığı yazı... tıkalı.

Çok sevdi

Elle...
İstanbulda yer... kullandığı yazı... tıkalı.

Çok sevdi

Elle...
İstanbulda yer... kullandığı yazı... tıkalı.

Çok sevdi

Elle...
İstanbulda yer... kullandığı yazı... tıkalı.

KELİME ÇALIŞMALARI

KELİMELER

ANLAMLARI

Akşam namazı

:Beşvakit namazdan dördüncüsü.

Birdirbir

:El ile öndekinin sırtına basarak üstünden astlamak suretiyle oynanan oyun.

Cüz kesesi

:Eskiden mahalle mektebine giden çocukların alfabetini ve Kur'an cüzlerini koydukları boyna asılan kumaştan yapılmış kese.

Çiğdene

:Yeni kurulan yaşlı dükkanın kömürü için atılan çamaşır.

Çörek otu

:Düğünçiçeğillerden bir bitki ve tohumu.

Darüşşafaka

:İstanbulda yetim ve öksüzler için kurulmuş yatılı okul.

Döşek

:1-Yatak
2-Pamuklu yumuşak şiltenin altına serilen yünle dolu şilte.

Fişek

:Tüfek ve tabancaya doldurulan barut ve kurşundan ibaret mermi.

Hıdrellez

:Hızır ve İlyas peygamberlerin her yıl buluştukları inanılan 6 Mayıs günü.

Gerdek odası

:Gelin ile Güveyinin kapandıkları oda.

Kalfa

:Eskiden mekteplerde öğretmenin yanında bulunan hademedden üstün görevli.

Keten	:1-Meşhur bir bitki. 2-Keten tohumu ve bezin denilen bir küçük tane verir ve lifleri iplik yapıp dayanıklı ve makbul dokumaların imaline yarar.
Koğuş	:1-Kirişleri yere döşenmiş yerle döşenmiş oda. 2-Umumi bir dairenin büyük kısımlarından herbir. 3-Okulun ders yeri ders okunan saten sınıf.
Kotra	:Tek direkli yelkenli narin küçük gemi.
Lapçın	:Kaytanla bağlanın kulaklı rest.
Plerin	:Omuzlardan aşağı dökülen kolsuz bir üstlük çeşidi.
Rekat	:Namazda bir kısım, bir rükü ve iki secdeden ibaret hareket.
Secde	:Namazda yüzünü yere koyma yere kapanma.
Sofa	:Evin ortasında olup odalardan kapıları oraya açılan yer.
Şileb	:Yük taşımaya yarayan gemi.
Şörendöfer	:
Umacı	:Küçük çocukları korkutmak için uydurulmuş hayati varlık.
Yemekhane	:Mektup vesairede topluca yemek yenen yer.
Zabit	:İdareye mektedir hükmetmeye ehil olan.

VASITALAR

Gemi

Kotra

Şömendöfer

ZAMAN

Gece

Geceyarısı

Günbatımı

Güneşindoğuşu

Hıdırellezgünü

İlkbahar

Kış

Sabah

RENKLER

Kırmızı

Mor

Sarı

GIYİM KUŞAM

Ceket

Don

Fanila

Fes

Gömlek

Lapçın

Pelerin

Potin

Urba

HAYVAN İSİMLERİ

Kedi

Oğlak

EV EŞYASI

Dolap
Döşek
Fener
Kandil
Karyola
Havlu
Soba
Tokmak
Yastık
Yatak
Yorgan

SÛS EŞYASI

Perde
Saat
Toka
Topaç
Muska
Nazarlık

YİYECEK İÇECEK

Çay
Sigara

MESLEKLER

Hizmetçi
Hoca
Kalfa
Kayıkçı
Mubassır
Müdür
taşçı
Tercüman
Umacı
Zabit

OYUNLAR

Birdübir
Çukura ceviz atma
Macun çevirme
Saklanbaç
Uzun eşek

DİNİ TERİMLER

Akşam Ezanı
Akşam Namazı
İkinci Namazı
Mezar
Namaz
Secde
Yatsı Namazı

İÇ MEKAN

Gerdek Odası
Koğuş
Yemekhane

DIŞ MEKAN

Ada
Bahçe Duvarı
Cami
Dağ
Darüşşafaka
Deniz
Dershane
Hamam
Hapishane
Haydarpaşa
Hela
Hücre
Kadıköy
Kıyı
Köprü
Körfez

ARAC GEREÇ

Finer

Fırça

Fişek

Kandil

Mangal

Sepet

Sicim

Soba

Kömür

1-2000

128

143-14

13

40

28

27-30

17-18

10

18

15

18

161-17

131

145

139

132

131

165

133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200

-İNDEKS-

-A-

Ada	:76
Akşam Yemeği	:
Akşam Namazı	:43-56

-B-

Badem	:61
Birdirbir	:28

-C-

Cami	:28
Ceket	:49
Ceviz	:28
Cüzkesesi	:27-30

-Ç-

Çay	:82-83
Çığdenek	:62
Çorap	:38
Çörekotu	:58
Çukuraceviz atma	:28

-D-

Dağ	:61-62
Darüşşafaka	:31
Deniz	:45
Dershane	:39
Dolap	:52
Don	:31
Döşek	:65
Duvar	:33-25-36-52-61-65-69-78

-E-

Erik	:61
Esiralmaca	:28

-F-

Fanila	:38
Fener	:25
Fes	:31
Fuça	:24
Fışek	:23

-G-

Gece	:36-47-51-63-65-73-75-76
Geceyarısı	:59
Gelincik	:62
Gemi	:71
Gendekgecesi	:67
Gömlek	:31
Günbatımı	:23,45,72,76,78
Güneşindoğuşu	:76

-H-

Hamam	:31
Hapishane	:36-48-50-52-55
Havlu	:32
Haydarpaşa	:45
Hela	:33
Hıdırellezgünü	:44
Hizmetci	:40-50
Hoca	:28-52
Hücre	:50

-İ-

İkibahar	:43-61-77
İkinci Namazı	:43-61-77

-K-

Kadıkköy	:43
Kalfa	:28-30-33
Kandil	:43
Kalfa	:28-30-33
Kandil	:23,62
Kapı	:33
Kapıcı	:33
Kaput	:39-40
Karyola	:34
Kaykıcı	:63
Kedi	:83
Keten	:31
Kırlangıç	:71
Kırmızı	:62
Kış	:38-61
Kıyı	:24
Koğuş	:35-48
Kozalak	:28
Kotra	:71
Kömür	:24
Köprü	:62
Körfez	:71
Köşk	:63
Kumsal	:24

-L-

Lale	:62
Lapçı	:31

-M-

Macun çevirme	:28
Mangal	:78
Martı	:71
Marmara	:25
Matbaa	:58-60
Mektep	:27-34-35-36-38-40-48-51-52-55-57-58
Mendil	:38
Mezar	:68
Mezarlık	:28
Mor	:62
Muhassır	:31-33-34-36
Muska	:58
Müdür	:31-40-50

-N-

Namaz	:32
Nazarlık	:58

-O-

Oğlak	:62
-------	-----

-P-

Papatya	:62
Pelerin	:81
Perde	:65-69-78
Pirinç	:25
Potin	:39-40

-R-

Rehat :32
Resam :24

-S-

Saat :56-59-62-67-75-82-83
Sabah :27-37-43-50-59-63-68-83
Sahil :71-72-76
Saklanbaç :28
Sandal :72-73
San :62
Sarmısak :58
Secde :56
Sepet :27
Sicim :63
Sigara :82
Soba :38
Sofa :46-47-67-69-81

-Ş-

Şeftali :61
Şileb :25
Şömendöfer :44

-T-

Takvim :63
Taşçı :68
Tenefüşhane :36-39
Tercüman :59
Tepe :62-63-77-78
Toka :40
Tokmak :
Topaç :28

-U-

Uzun	:55
Usta	:25-31-39-40-81
Uzun ayak	:28

-V-

Valide	:28-39-41-43-55-58-59-60-71
--------	-----------------------------

-Y-

Yal	:73
Yamaç	:62
Yasak	:35-65-67
Yatak	:56-59-65-82-83
Yatsihane	:34-56
Yemekhane	:32
Yesilköy	:25-45
Yorgan	:34-65

-Z-

Zabit	:34-36-37-39-40
-------	-----------------

KAYNAKÇA

1. Türk Edebiyatı 3 cilt Ahmet KABAKLI Türk Edebiyatı vakfı Yayınları. 9. Baskı
2. Hayat Yayınları Büyük Türk Sözlüğü